

E – WKOD Riglyn: Die skoonmaak van skole en handhawing van higiëne

Tak: Inrigtingsontwikkeling en -koördinerings	E - WKOD Riglyn: Die skoonmaak van skole en handhawing van higiëne	
E - WKOD Riglyn	Uitgereik: 15 Mei 2020	Hersiening soos en wanneer benodig word

Goedgekeur deur die Hoof van die Departement:

BK Schreuder
Datum: 2020-05-15

E - WKOD RIGLYN: DIE SKOONMAAK VAN SKOLE EN DIE HANDAWING VAN HIGIËNE

1. Doel:

- 1.1. Skoolgeboue het nou al vir bykans ses weke leeggestaan. As gevolg van die kort lewensduur van die koronavirus, is skoolgeboue veilig en derhalwe hoef hulle nie diep gereinig te word nie. In plaas daarvan moet skole deeglik met ontsmettingsmiddels skoongemaak word. Die volgende riglyne kan gevolg word as skoolgeboue skoongemaak en higiëne gehandhaaf word.

2. Beginsels van besmettingsvoorkoming en beheer:

- 2.1. 'n Veilige omgewing kan verkry word deur die eliminerings van besmette deeltjies in die lug en op oppervlaktes deur altyd aan die vyf goue reëls te voldoen:

- 2.2. Die volgende vyf goue reëls verhoed die verspreiding van die koronavirus:

- 2.2.1. Sonder jou fisiek van ander mense af:

- Deur waar moontlik by die huis te werk.
- Deur tuis te bly as jy siek voel.

- 2.2.2. Behou fisieke afstand as jy by ander mense is:

- Bly ten minste 1,5 meter (2 armlengtes) van ander mense af weg as jy saam met hulle moet werk of hulle bedien.
- MOENIE hand skud, of omhels, of vuiste stamp of elmboë stamp nie. Hou jou afstand.

- 2.2.3. Was hande/ontsmetting:

- Was gereeld hande met seep en water vir 20 sekondes lank.
- Of was jou hande met 'n alkoholgebaseerde handreiniger.
- Was jou hande nadat jy aan mense, oppervlaktes en voorwerpe geraak het.

- 2.2.4. Beoefen goeie higiënemaatreëls:

- Hoes of nies in die waai van jou elmboog of 'n sneesdoekie en sit dan die sneesdoekie in 'n drommetjie en was dadelik jou hande.
- Moenie met ongewaste hande aan jou gesig raak nie.

- 2.2.5. Dra lapgesigmaskers:

- Dra 'n lapgesigmasker om jou neus en mond te bedek.
- Moenie aan die masker raak nadat jy dit opgesit het nie.
- Los die masker altyd aan tensy jy moet eet en drink. As jy wil eet/drink, haal dit versigtig by die toutjies af en plaas dit in 'n skoon papier- of plastieksak.
- Was jou hande gereeld met seep en water vir ten minste 20 sekondes. As daar nie seep en water is nie, gebruik 'n alkoholgebaseerde handontsmetter.

3. Daaglikse pligte van skoonmakers:

- 3.1. Daaglikse pligte van skoonmakers sluit die volgende in:
 - 3.1.1. Maak alle oppervlakte deeglik met ontsmettingsmiddelskoonmaakmiddels skoon (bv. vloere, badkamers, lessenaars) (beveel natrium hipochloriet aan, 0,5% (biosied-sakkies) of bleikmiddel, mengsel van 250 ml bleikmiddel gemeng met 5-liter water).
 - 3.1.2. Oppervlakte waaraan gereeld geraak word soos krane, deurknoppe van klaskamers en toilette, hekhandvatsels, slotte en toilethandvatsels. Ander oppervlakte waaraan gereeld gevat word, is in personeelkamers. Goedere soos mikrogolwe, ketels, yskaste en fotostaatmasjiene moet gereeld met 20 ml bleikmiddel per liter water skoongemaak word.
 - 3.1.3. Versamel al die sakkies met moontlike besmette afval in drommetjies in klaskamers en kantore. Knoop die sakkies toe en sit dit na behore in groot vuilgoedsakke. Knoop die vuilgoedsakke weer toe.
 - 3.1.4. Dra altyd beskermende klere soos hieronder bespreek.

4. Persoonlike beskermingstoerusting vir skoonmaak:

- 4.1. Alle skoonmakers moet voldoen aan die vyf goue reëls soos hierbo bespreek is. Skoonmakers moet ook toesien dat:
 - Gesigmaskers altyd gedra word.
 - Hulle hulle hande gereeld was en ontsmet, of handskoene dra (wat deeglik skoongemaak moet word of weggegooi word).
 - Hulle toe skoene dra.
- 4.2. Daarbenewens word dit aanbeveel dat skoonmakers toegang moet hê tot:
 - Swaardienshandskoene
 - Gesigmaskers
 - Toe skoene.
- 4.3. Die regte gebruik, noodsaaklike higiënepraktyke en behoorlike verwydering van persoonlike beskermingstoerusting is belangrik sodat kruisbesmetting vanaf die persoonlike beskermingstoerusting na die gebruiker se hande of klere vermy kan word. Skoonmakers moet handhigiëne beoefen deur die regte tegniek te gebruik vóórdat beskermingstoerusting aangetrek word om skoon te maak, en nádat dit uitgetrek is, wanneer handskoene verwissel word of ná enige aanraking met afvalmateriaal.
- 4.4. Die prosedure wat gevolg moet word:
 - Was die handskoene met 'n ontsmettingsmiddel en droog dit met 'n papierhanddoekie af. Sit die papierhanddoekie in 'n drommetjie.
 - Verwyder die handskoene en sit dit op 'n ontsmette oppervlakte neer.
 - Was jou hande met seep en water.
 - Gesigmaskers moet elke dag gewas en gestryk word.

5. Skoonmaak van kantore en klaskamers:

- 5.1. Oppervlaktes (tafels, kaste),veral daardie plekke waaraan dikwels geraak word, moet met verdunde bleikmiddelontsmettingsmiddels skoongemaak word (20 ml bleikmiddel per liter water).
- 5.2. Alle lessenaars van leerders moet skoongemaak word met 'n verdunde bleikmiddelontsmettingsmiddel (20 ml bleikmiddel per liter water).
- 5.3. 'n Lap kan gebruik word om hierdie oppervlaktes met die ontsmettingsmiddel skoon te vee.
- 5.4. Skoonmaakpersoneel moet beskermende handskoene dra as hulle daarmee besig is.
- 5.5. Die klaskamer se deurhandvatsel(s) moet skoongemaak word voordat die onderwyser of vakklasleerders of registerklasleerders die kamer kan binnekom.
- 5.6. Vloeroppervlaktes kan gemop word met verdunde bleikmiddelontsmettingsmiddels nadat dit gevee is.

6. Handhaaf 'n skoon en veilige omgewing in die kantoor/klaskamer:

- 6.1. Oppervlaktes waaraan dikwels geraak word, bv. die deurknoppe, moet gereeld skoongemaak word met 'n mengsel van 20 ml bleikmiddel per liter water, of ontsmettingsafveedoekies/vloeistof.
- 6.2. Leerders en/of onderwysers moenie gereedskap soos penne, uitveërs, boeke, liniale, potlode, ens. met mekaar deel nie of dit in hulle monde sit nie.
- 6.3. Daar moet goeie ventilasie in klaskamers wees. Daar moet altyd voldoen word aan die etiket van hoes (in die waai van 'n elmboog) en nies (in 'n sneesdoekie).
- 6.4. Sosiale afstand moet gehandhaaf word.
- 6.5. Klaskamers moet ten minste twee keer per dag met 'n ontsmettingsmiddel skoongemaak word.
- 6.6. Lessenaars/stoele moet deur gebruikers daarvan/skoonmakers aan die einde van die dag skoongemaak word, nadat die klaskamer ontruim is of voordat dit die volgende oggend gebruik word.

7. Die items wat hieronder gelys word, moet in elke klaskamer/kantoor/koshuiskamer/kombuis/skoolsaal/forum beskikbaar wees:

- 7.1. 'n Handreiniger wat ten minste 60% alkoholgebaseer is.
- 7.2. 'n Vuilgoedrommetjie met deksel wat met 'n dromvoering (of swart vuilgoedsak) uitgevoer is waarin alle sneesdoekies, paperhanddoekies en moontlike besmette afval weggegooi moet word.
- 7.3. Papierhanddoekies, sneesdoekies of toiletpapier om hande mee af te droog of oppervlaktes mee af te vee. Gebruikte papierhanddoekies moet veilig in die vullisdrommetjie, wat 'n deksel moet hê, weggegooi word.

8. Skoonmaak van toilette:

- 8.1. Toilette se deurhandvatsels, ens. moet elke uur skoongemaak word met verdunde bleikmiddelontsmettingsmiddels (20 ml bleikmiddel per liter water), of ten minste voor en na pouses en nadat die leerders vir die dag ontslaan is.
- 8.2. Toegang tot toilette moet deur die skool gereguleer word om toe te sien dat daar nie te veel leerders gelyktydig in die toilette is nie. Hou verspreide pouses in gedagte.

9. Handhaaf skoon en veilige toilette/badkamers:

- 9.1. 'n Draagbare handwasplek, seep (vloeiseep) vir hande was of handreiniger moet in alle toiletgeriewe wees om hande na gebruik van die toiletgeriewe te was.
- 9.2. Ontsmettingsmiddelskoonmaker (beveel natrium hipochloriet, 0,5% (biosiedsakkies aan) of 'n bleikmiddelmengsel van 250 ml bleikmiddel vir 5-liter water) moet vir daaglikse skoonmaak van oppervlakte gebruik word.
- 9.3. Oppervlakte waaraan daar gereeld geraak word, bv. krane, deurknoppe en handvatsels moet elke uur afgevee word, of waar van toepassing, met 20 ml bleikmiddel per liter water of ontsmettingsafveedoekies/vloeistof.

10. Risikovermindingsmetodes vir skole:

- 10.1. Nadat die skool skoongemaak is, is dit belangrik om 'n veilige omgewing in stand te hou. Dit is die verantwoordelikheid van almal wat die skool gebruik (onderwysers, nie-onderrigpersoneel en leerders). Volg sekere risikovermindingsmetodes wat deur almal beoefen moet word:
- 10.2. Elke persoon (ouer, onderwyser, leerder of besoeker) wat by die skool ingaan of uitgaan, moet hulle hande by die ingang/hek was of ontsmet by handhigiëneplekke wat toegerus is met vloeiseep en lopende water of water wat op die hande gespuit kan word (of ontsmet met 'n handreiniger met 'n 60%/70% alkoholbasis).
- 10.3. Ouers en besoekers behoort nie tans op die skoolterrein so ver moontlik toegelaat te word nie.
- 10.4. Neem elke persoon (ouer, onderwyser of besoeker) wat die skool binnegaan se koors met 'n digitale termometerskandeerder:
- 10.5. 'n Lesing van 38 °C en hoër dui op moontlike koors.
- 10.6. Besoekers en personeel wat koors het, word nie op die skoolterrein toegelaat nie.
- 10.7. Leerders met koors moet weggehou word van ander mense totdat hulle kan teruggaan huis toe. Daar moet sonder enige onnodige vertraging met ouers/versorgers in verbinding getree word. Dit word sterk aanbeveel dat ouers in hierdie omstandighede versoek word om hulle kinders te kom haal en die kind/voog dokter of kliniek toe te neem.

11. Die prinsipaal of sy/haar afgevaardigde is verantwoordelik vir die installering, toesig en gereelde aanvulling van die voorraad/toerusting.

- 11.1. Prinsipale moet toesien dat:
- 11.2. Die aanvanklike higiënepakket wat deur die WKOD vir alle skole bestel is, ontvang word. Teken die ontvangs daarvan af en hou 'n afskrif wat later na die departement gestuur moet word.
- 11.3. Voorraad aangevul word om te verhoed dat daar 'n situasie ontstaan waar daar geen noodsaaklike ontsmetting en higiënemiddels beskikbaar is nie.
- 11.4. Opleiding oor handhigiëne verfris word en leerders daaraan herinner word.
- 11.5. Ouers ingelig is oor die belangrikheid van handhigiëne en sosiale afstand om die verspreiding van die COVID-19-virus te verhoed.

12. Handhigiëneprosedures:

- 12.1. Gereelde handhigiëne moet deel wees van alledaagse roetine in skole.
- 12.2. Elke persoon wat 'n klaskamer ingaan, moet hulle hande met seep (vloei-seep) en water (wat skoon is en nie voorheen gebruik is nie, d.w.s. geen grys water nie) was, of hulle hande ontsmet (met 'n reiniger wat ten minste 'n 60% alkoholbasis het) en weer wanneer hulle die klaskamer verlaat.

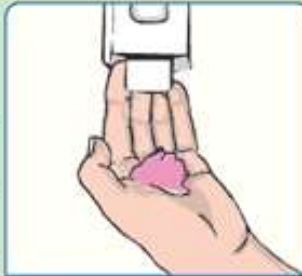
13. Voorspraakmateriaal oor die was van hande moet beskikbaar gestel word. Inligting behoort ook die volgende in te sluit:

- 13.1. Moenie aan jou oë, neus en mond raak nie.
- 13.2. Dra altyd 'n masker, veral as jy met ander mense praat.
- 13.3. Volg goeie respiratoriese higiëne: bedek jou mond en neus met die waai van jou elmboog of gebruik 'n sneesdoekie as jy hoës of nies, en gooi daarna die gebruikte sneesdoekie in 'n drommetjie met 'n deksel daarop.
- 13.4. Handhaaf ten minste 'n afstand van 1,5 m met ander mense, d.w.s., daar moet geen fisieke kontak wees tussen jou en enige ander persoon gedurende skoolure, en/of voor skool, en/of na skool, en/of op pad skool toe van jou huis af, of van die skool af huis toe, of na enige ander bestemming nie.
- 13.5. Moenie in iemand se gesig praat as jy nie 'n masker dra wat jou mond bedek nie.

FIGHT GERMS BY WASHING YOUR HANDS!

1 Wet your hands

2 Soap

3 Lather and scrub - 20 sec

4 Rinse - 10 sec

5 Turn off tap

6 Dry your hands

DONT FORGET TO WASH:

- between your fingers
- under your nails
- the tops of your hands